

Příloha ke zprávě o šetření

ve věci postupu krajské pobočky Úřadu práce ČR v Plzni, kontaktního pracoviště Rokycany, při výkonu sociální práce v rámci pomoci v hmotné nouzi, při rozhodování o doplatku na bydlení v případech hodných zvláštního zřetele a při rozhodování o mimořádné okamžité pomoci

Skutková zjištění

1. Výkon sociální práce v rámci pomoci v hmotné nouzi

1.1 Obecná zjištění

V rámci šetření byl prověřen postup krajské pobočky Úřadu práce ČR v Plzni, kontaktní pracoviště Rokycany, při výkonu sociální práce v oblasti pomoci v hmotné nouzi dle zphn prostřednictvím prostudování spisové dokumentace za období od května do července 2012, v níž je výkon sociální práce patrný, a prostřednictvím rozhovoru s vedoucí referátu nepojistných sociálních dávek KoP Rokycany a rozhovoru se sociálními pracovníci.

V rámci rozhovoru byly diskutovány zejména následující okruhy problémů:

- *Personální zajištění výkonu sociální práce.*
- *Výkon sociální práce na KoP (náplň práce, konkrétní realizace výkonu sociální práce na KoP Rokycany).*
- *Spolupráce při výkonu sociální práce.*
- *Metodické vedení.*
- *Záznam o výkonu sociální práce.*
- *Sociální šetření v oblasti dávek pomoci v hmotné nouzi.*
- *Možné zlepšení výkonu sociální práce, překážky jejího výkonu.*

K jednotlivým okruhům problémů byly zjištěny následující informace.

- *Personální zajištění výkonu sociální práce na KoP Rokycany.*

Agendu dávek hmotné nouze vykonávají na KoP Rokycany pouze **3 pracovníci**. Jedna z nich má na starost pouze vydávání sKarty a zpracovávání doplatku na bydlení. Pouze jedna pracovníce splňuje kvalifikaci sociálního pracovníka dle zákona č. 108/2006 Sb. (vztahuje se na ni výjimka z důvodu věku), ta však pracuje v agendě dávek pro osoby se zdravotním postižením. Kvalifikaci sociálního pracovníka má rovněž vedoucí referátu nepojistných sociálních dávek. Absence kvalifikace dle zákona se střetává s dlouholetou praxí a zkušeností pracovníků, kterou absolventky vysokých škol nemají, zkušené pracovníce nelze nahradit absolventy, tento problém je na KoP Rokycany poměrně palčivým.

Vzhledem k tomu, že agendu hmotné nouze fakticky vykonávají především dvě pracovnice, jsou tyto přetíženy, fakticky dochází k jejich nezastupitelnosti, nemohou odejít na vícedenní dovolenou. Na tři pracovnice v agendě hmotné nouze připadá 500 klientů (na šetření pak chodí pouze dvě pracovnice, jedna pracovnice zpracovává pouze doplatek na bydlení, **fakticky tak jde o 200 klientů na jednu pracovnici**). Práce je extrémně vysilující, pracovnice hmotné nouze mají přitom nižší příplatek, než pracovnice oddělení zaměstnanosti. Pracovnice hmotné nouze jsou nezastupitelné i z toho důvodu, že každá z nich má na starosti své klienty, kteří mají ke konkrétní pracovníci vztah důvěry, klienti se často stydí za svou situaci (za ztrátu zaměstnání apod.) a odmítají její řešení s jiným pracovníkem.

V rámci delimitace přešly z Městského úřadu Rokycany všechny pracovnice na KoP Rokycany. Na Městském úřadu Rokycany vykonávalo tutéž práci před reformou 5 pracovníků.

- *Výkon sociální práce na KoP obecně (náplň práce, konkrétní realizace výkonu sociální práce na KoP Rokycany.*

Předpokladem realizace sociální práce je vyslechnutí klienta. Pracovník agendy hmotné nouze by mu měl poskytnout sociální poradenství, měl by mu poradit, jakým způsobem hospodařit, měl by jej vést při řešení těžké životní situace. Stěžejní výkon sociální práce pak náleží sociálním pracovníkům obecního úřadu.

Na výkon sociální práce ve výše naznačeném smyslu není na KoP Rokycany časový prostor. Pracovnice zpracovávají převážně výplatu dávek. Kontakt a práce s klientem probíhá u „okýnka“ na úřadě, a následně v rámci šetření. Komunikace probíhá také prostřednictvím elektronické komunikace, telefonicky. Klient je poučen o všech sociálních dávkách. Dlouhodobí příjemci dávek navštěvují úřad práce každý měsíc a přináší doklady, podávají informace o aktuální situaci, situace je s klientem konzultována. Není však možné věnovat klientovi větší časový prostor (například hodinu). Pracovnice hmotné nouze sdělily, že dříve měly s klienty lepší vazby, dnes není čas s klientem navázat kontakt, není možné ke každému klientovi přistupovat individuálně. Reálně neexistuje mnoho šancí, že se klient dostane z hmotné nouze.

Co se týká doprovodu klientů při vyřizování běžných záležitostí, tuto činnost by měli realizovat sociální pracovníci MěÚ Rokycany (měli by také například doprovázet klienta při výběru z bankomatu prostřednictvím sKarty). Pracovníci KoP Rokycany klienty nedoprováží. Pokud si například klient podá žádost o dávku na koupi pračky, naleznou nejlevnější nabídku na internetu, pračku objednájí a cenu uhradí, stejně zajistí například nákup válečky z bazaru apod., pracovnice porovnávají ceny na místě a ceny na internetu.

Z hlediska časových **není možné realizovat aktivní vyhledávání osob, které jsou ohroženy hmotnou nouzí**, nebo se již ve stavu hmotné nouze nachází, jde především o úkol sociálních pracovníků Městského úřadu Rokycany. Rovněž **není možné realizovat sociální práci s příjemci příspěvku na živobytí, kteří se nachází ve stavu hmotné nouze déle než tři kalendářní měsíce**. Bylo by ideální, pokud by bylo možné navštěvovat rodiny častěji, podmínky to však neumožňují. Dlouhodobí příjemci dávek hmotné nouze nemají reálnou šanci se z hmotné nouze dostat.

Pracovníci agentury hmotné nouze na KoP Rokycany není lhostejné, že současné zajištění podmínek na úřadě práce jim neumožňuje pracovat s klienty jako do 31. 12. 2011 (obě pracovnice vykonávaly tutéž agendu na Městském úřadu Rokycany). Výkon práce na úřadě práce a na Městském úřadu Rokycany je však diametrálně odlišný, rovněž klienti se divili, že se přístup pracovníků po 1. 1. 2012 „změnil“. V současné době je hlavním úkolem pracovníků vyplatit dávky (nejsou však stanoveny výplatní termíny – nelze s klientem pracovat tak, aby se naučil hospodařit s penězi, když mu každý měsíc přijdou v jiném termínu). Dříve mohly pracovnice s klientem pracovat, pomáhaly mu s hospodařením tak, aby nedošlo ke ztrátě jeho bydlení. V současné době toto nelze. Všichni dřívější klienti jsou tak nyní na ubytovně. Dnes musí pracovnice klienty odbývat, což vnímají velmi těžce, navzdory svému svědomí se jim nemohou více věnovat. Klienti jsou skutečně ve velmi tíživých životních situacích, jde o rodiny s dětmi, podmínky, ve kterých žijí, jsou otřesné, nejde již o klienty, kteří by dávky zneužívali.

Problémem je sociální bydlení, městské byty ve špatném stavu nejsou obsazeny, v ubytovnách jsou velmi špatné podmínky. Klienti na ubytovnách neumí hospodařit (například neumí šetřit energie), nemají základní návyky pro to, aby se dostali z hmotné nouze.

- *Spolupráce při výkonu sociální práce.*

KoP Rokycany spolupracuje s Městským úřadem Rokycany. Spolupráce probíhá naprosto bez problémů, neboť pracovnice na hmotné nouzi dříve pracovaly na Městském úřadu Rokycany. Díky tomu je nastavena nadstandardní komunikace mezi KoP Rokycany a sociálními pracovníky MěÚ Rokycany (s orgánem sociálně-právní ochrany dětí i se sociálními kurátory). Klienti jsou odkazováni na sociální pracovníky MěÚ Rokycany a naopak. Pracovnice KoP Rokycany se domnívají, že bez těchto vztahů s bývalými kolegy na MěÚ Rokycany by spolupráce neprobíhala na tak vysoké úrovni. Standardizovaný záznam sociální pracovníci obce nevyužívají. Pracovnice KoP Rokycany využívají standardizovaný záznam v případě, že provedou sociální šetření v rodině klienta, nikoliv jako záznam běžného rozhovoru.

Pracovnice agentury hmotné nouze disponují seznamem ubytoven, charitativních organizací, občanských sdružení apod. Četné seznamy mají k dispozici na nástěnkách v kanceláři či v poznámkách u sebe. V seznamech je často uveden i kontakt na konkrétního pracovníka organizace (Člověk v tísni, Centrum pro rodinu Domus, centrum pro zdravotně postižené). Mají k dispozici další důležité kontakty – např. na okresní správu sociálního zabezpečení, dětský domov, nemocnici, psychiatrickou kliniku, sociálního pracovníka vězeňské služby, pracovníka probační a mediační služby atd. Klient u „okýnka“ má k dispozici rovněž například odkaz na potravinovou banku. Klienti jsou odkazováni na tyto instituce. Pracovnice agentury hmotné nouze například zavolá do ubytovny, jestli tam mají volno, předtím, než tam klienta pošle, pomůže mu sehnat potravinový balíček, oblečení (odkazem na charitu apod.). Spolupráce s Diakonií není na dobré úrovni, přestože sídlí ve stejné budově, dobře probíhá spolupráce s charitou a se Střediskem Naděje.

- *Metodické vedení.*

K dispozici je pouze obecný metodický pokyn k výkonu sociální práce. Školení však neproběhlo. Obecně probíhá školení ze strany ministerstva formou videokonferencí, nicméně, pokud má pracovník mnoho dotazů, dojde k přerušení spojení. Další školení (např. realizovaná Mgr. Beckem) jsou placená, pracovníci se jich tak nemohou účastnit.

- *Záznam o výkonu sociální práce.*

Z hlediska časového není možné sepisovat s klientem protokol o jednání, o poskytnutém sociálním poradenství tak není veden záznam. Záznam je veden o provedeném sociálním šetření.

- *Sociální šetření v oblasti dávek pomoci v hmotné nouzi.*

K realizaci sociálního šetření se snaží na KoP Rokycany přistoupit v co nejvíce případech. Sociální šetření jsou realizována v případě žádostí o mimořádnou okamžitou pomoc, v případě, že rodinu pracovníci neznají, v případě, že klient bydlí na ubytovně. Klient si často potřebuje s někým pouze promluvit v domácím prostředí. Pracovníci chodí na šetření, přestože nemají kvalifikaci sociálního pracovníka. Zjišťují se především majetkové poměry, okruh společně posuzovaných osob. Délka šetření je individuální, řádově trvá šetření půl hodiny. Šetření realizují pouze dvě pracovníci na hmotné nouzi, na šetření chodí samostatně v odpoledních hodinách. Na pracovišti je k dispozici pouze jeden služební automobil.

- *Možné zlepšení výkonu sociální práce, překážky jejího výkonu.*

Překážku výkonu sociální práce představují také nefungující aplikace (předchozí program byl nenahraditelný, na KoP Rokycany se z něj nepřenesla žádná data), pracovníci například nemohou z programu zjistit, jaké dávky klient pobírá. Značnou zátěž představují dotazy od exekutorů, soudců, Policie ČR. Výraznou pomocí by bylo personální posílení a externí zpracování dotazů od exekutorů, soudů, Policie ČR.

1.2 Zjištění v individuálních případech.

Ze spisové dokumentace byl výkon sociální práce s klienty patrný v realizaci sociálních šetření v místě bydliště klienta. Součástí předložené spisové dokumentace (za období od května do července 2012) bylo celkem **8 záznamů o provedeném sociálním šetření**. Ve všech případech realizovala sociální šetření dávková referentka. Ve všech případech bylo sociální šetření provedeno **v rámci řízení o dávkách mimořádné okamžité pomoci** (jednalo se o žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc ve dvou případech na úhradu školních potřeb, v jednom případě na úhradu stravného v mateřské škole, ve dvou případech na nákup předmětů dlouhodobé potřeby, na úhradu nezbytných jednorázových výdajů – dluhu na nájmu, nedoplatku za spotřebu elektrické energie, v jednom případě šlo o klienta zcela bez finančních prostředků z důvodu zablokování účtu). Dle vyjádření pracovníků agentury hmotné nouze jsou však žadatelé o tuto jednorázovou dávku často příjemci opakovaných dávek hmotné nouze (příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení).

V rámci sociálního šetření byly zjišťovány celkové sociální a majetkové poměry klienta (příjem klienta, jeho závazky), okruh společně posuzovaných osob, bylo popsáno zařízení bytu. Došlo tak k ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku.

Mimo to však byly předmětem jednání s klientem v rámci šetření také další otázky, a sice:

- otázka uplatnění nároku na sociální dávky (případ pí A.),
- otázka hledání zaměstnání klientem, v jaké míře je klient v hledání zaměstnání úspěšný (případ p. K.),
- otázka placení výživného na děti, otázka uplatnění trestního oznámení (například pí L.),
- otázka úhrady nákladů na bydlení – v případě nedoplatku bylo klientce doporučeno žádat o splátkový kalendář (případ pí M.).

V některých případech bylo výsledkem šetření rovněž spojení klienta s pracovníkem poradenské organizace, neboť bylo zjištěno, že klient není schopen řešit svou situaci vlastními silami (v případě pí N. byla zprostředkována komunikace s organizací „Člověk v tísni“, v případě pí A. s Centrem pro podporu rodiny).

V případě poskytnutí mimořádné okamžité pomoci na nákup postele pracovnice přímo vyhledala na internetu nejlevnější nabídku a postel objednala, částka byla zaslána na účet prodejce (případ pí H.).

Pokud nebylo ze spisové dokumentace patrné, zda bylo klientovi zajištěno sociální poradenství ohledně nároku na sociální dávky, byla záležitost konzultována následně s pracovníci hmotné nouze, které veškeré otázky promptně zodpověděly (v některých případech projevily znalost klientů a jejich situace z paměti). Ze spisů však není patrné, zda jsou klientovy potřeby satureovány jinými dávkami hmotné nouze, například v případě klientů propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody apod.

Ze spisové dokumentace je dále patrná spolupráce s ubytovacími zařízeními ve vztahu k předávání podkladů pro výpočet doplatku na bydlení (prostřednictvím elektronické komunikace jsou zjišťovány náklady za ubytování na ubytovně, ukončení ubytování apod., např. v případě pí O.).

2. Rozhodování o mimořádné okamžité pomoci

Při místním šetření se zaměstnanci Kanceláře veřejného ochránce práv seznámili se spisovou dokumentací 78 žádostí o poskytnutí mimořádné okamžité pomoci (dále také jen „MOP“). Jednalo se o případy, kdy bylo o MOP rozhodováno v období od 1. 5. do 31. 7. 2012.

Z uvedeného počtu činí:

Druh MOP	§ 2 odst. 3	§ 2 odst. 4	§ 2 odst. 5 písm. a)	§ 2 odst. 5 písm. b)	§ 2 odst. 5 písm. c)	§ 2 odst. 6
Počet žádostí	2	0	49	3	13	11

Žádosti o MOP z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví:

Důvod podání žádosti	Požadovaná částka	Přiznaná částka
bez bydlení, před operací páteře	2.200,- Kč	2.200,- Kč
žádost podána 6. 6., žadatelce se narodilo dítě, ještě neobdržela rodičovský příspěvek, v květnu obdržela pouze podporu v nezaměstnanosti ve výši 2.240,- Kč, partner ve VTOS	2.200,- Kč	2.200,- Kč

Žádosti o MOP k úhradě nezbytného jednorázového výdaje:

Náklady, které byly důvodem podání žádosti, další významné skutečnosti	Požadovaná částka	Přiznaná částka
ubytování na ubytovně za květen a červen 2012 (2x 2.964,- Kč), žádost podána 20. 7. 2012, přiložena zpráva Městského úřadu Strašnice o nákladech na ubytování; v červenci 2012 nebyl žadatel v evidenci uchazečů o zaměstnání, nyní již je a pobírá doplatek na bydlení	5.928,- Kč	5.928,- Kč
ubytování v azylovém domě, potvrzení od Oblastní charity Rokycany o nákladech na bydlení ve výši 840,- Kč	840,- Kč	840,- Kč
ubytování na ubytovně, doložena faktura na částku 570,- Kč	570,- Kč	570,- Kč
ubytování na ubytovně, doložena faktura na částku 3.762,- Kč	3.762,- Kč	3.762,- Kč
nocleh na charitě, doloženo potvrzení o ubytování, částka za bydlení 3.410,- Kč	3.410,- Kč	3.410,- Kč
nocleh od 5. 6. do 30. 6., doložena faktura ve výši 2.500,- Kč	2.500,- Kč	2.500,- Kč
ubytování na ubytovně, doložena faktura na 1.700,- Kč	1.700,- Kč	1.700,- Kč
ubytování, e-mailem ověřena částka 838,- Kč	838,- Kč	838,- Kč
ubytování, doložena dohoda o ubytování s obcí od 1. 4. do 31. 5. 2012 ve výši 3.000,- Kč	3.000,- Kč	2.800,- Kč
ubytování na ubytovně, doložen daňový doklad ve výši 3.000,- Kč	3.000,- Kč	3.000,- Kč

ubytování v azylovém domě, doloženo potvrzení od charity ve výši 1.050,- Kč na období od 16. 4. do 30. 4. a faktura od 3. 5. do 13. 5. ve výši 1.254,- Kč	2.304,- Kč	2.304,- Kč dávka rozdělena do dvou dílčích výplat
ubytování od 1. do 30. 4., faktura na 2.280,- Kč	2.280,- Kč	2.280,- Kč
se dvěma dětmi ve finanční tísní, nemají na živobytí (rodina dostala doplatek důchodu, z něj uhradili dříve vzniklé dluhy, doplatek se však započítával do příjmu rodiny, tj. rodině zanikl nárok na příspěvek na živobytí, po třech měsících jsou opět příjemci příspěvku na živobytí)	1.000,- Kč	1.000,- Kč
ubytování, faktura 3.000,- Kč	3.000,- Kč	3.000,- Kč
ubytování v krizovém zařízení pro ženy, potvrzení od oblastní charity o nákladech na bydlení od 13. do 31. 5. v částce 1.980,- Kč	1.980,- Kč	1.980,- Kč
ubytování v krizovém zařízení pro ženy, potvrzení od oblastní charity o nákladech na bydlení od 4. 5. do 31. 5. v částce 1.890,- Kč	1.890,- Kč	1.890,- Kč
ubytování na ubytovně, doložena faktura za období 1. 5. - 20. 5. na částku 1.000,- Kč	1.000,- Kč	1.000,- Kč
vstupní prohlídka u závodního lékaře a výpis z rejstříku trestů, doloženy doklady o výši nákladů v částce 1.183,- Kč	1.183,- Kč	1.183,- Kč
vstupní prohlídka a výpis z rejstříku trestů, doložena potvrzení o výši nákladů dohromady 600,- Kč	600,- Kč	600,- Kč
bezdomovec neobdržel PIN k sKartě, bez prostředků	500,- Kč	500,- Kč
vstupní prohlídka u závodního lékaře	500,- Kč	500,- Kč
domácí násilí v rodině, otec vykázán policií, chybí jeho příjem na úhradu nájemného, podána žádost o opakované dávky	5.200,- Kč	5.200,- Kč
na prodloužení průkazu VZV	300,- Kč	300,- Kč
nedoplatek plynu, hrozí odpojení	1.500,- Kč	1.500,- Kč
vstupní prohlídka u závodního lékaře	600,- Kč	600,- Kč
nedoplatek elektřiny, hrozí odpojení	2.000,- Kč	2.000,- Kč
výdaje na cestu do zaměstnání a na stravu	1.000,- Kč	1.000,- Kč
exekučně obstavený účet, nemohou si vyzvednout opakované dávky, je třeba uhradit inkaso	6.000,- Kč	6.000,- Kč

poplatek za svoz komunálního odpadu	1.000,- Kč	1.000,- Kč
první splátka nedoplatku za plyn	1.500,- Kč	1.500,- Kč
vstupní prohlídka u závodního lékaře	1.700,- Kč	1.700,- Kč
vstupní prohlídka u závodního lékaře a výpis z rejstříku trestů	700,- Kč	700,- Kč
náklady na bydlení	3.600,- Kč	3.600,- Kč
vstupní lékařská prohlídka při nástupu na veřejně prospěšnou práci	500,- Kč	500,- Kč
vstupní prohlídka u závodního lékaře, ve spisu se nenachází oznámení o přiznání dávky, bylo doručováno hybridní poštou	500,- Kč	500,- Kč
vstupní prohlídka u závodního lékaře a výpis z rejstříku trestů	1.183,- Kč	1.183,- Kč
bez prostředků, neobdržel PIN k sKartě	500,- Kč	500,- Kč
neobdržela PIN k sKartě, pečuje o nezaopatřené děti	2.000,- Kč	2.000,- Kč
je v invalidním důchodu, potřebuje vyřídit nový občanský průkaz	100,- Kč	100,- Kč
na náklady na bydlení, důchodkyně, 2 děti v pěstounské péči, prostředky nepostačují na úhradu nájemného, plynu a elektřiny	6.600,- Kč	6.600,- Kč
jízdné do místa bydliště za účelem zaevidování do evidence uchazečů o zaměstnání, konzultace se sociálním kurátorem	350,- Kč	350,- Kč
zprostředkování nového bytu (6.000,- Kč realitní kanceláři), vymalování nového bytu (2.960,- Kč), náklady na stěhování (2.000,- Kč), dodání a dovoz kontejneru (1.363,- Kč), zábor půdy pod kontejnerem (600,- Kč)	12.923,- Kč	1.363,- Kč
vstupní prohlídku u závodního lékaře	700,- Kč	700,- Kč
vstupní prohlídka u závodního lékaře	1.700,- Kč	1.700,- Kč
vstupní prohlídka u závodního lékaře	1.100,- Kč	1.100,- Kč
vstupní prohlídka u závodního lékaře	1.700,- Kč	1.700,- Kč
doprava do zaměstnání, po výkonu trestu odnětí svobody si našel práci, na hmotné nouzi obdržel pouze 2.200,- Kč, jiné prostředky nemá, nemohl by tudíž do práce dojíždět	1.500,- Kč	1.500,- Kč
jízdné do místa původního bydliště po rozvodu manželství, zcela bez prostředků	300,- Kč	300,- Kč
vstupní lékařská prohlídka u závodního lékaře	500,- Kč	500,- Kč

Žádosti o MOP na úhradu nákladů spojených s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby:

Důvod podání žádosti	Požadovaná částka	Přiznaná částka
nákup postele	4.168,- Kč	4.168,- Kč
nákup nové ledničky	5.027,- Kč	5.027,- Kč

Žádosti o MOP na úhradu odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte a na zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně-právní ochranou dětí:

Důvod podání žádosti	Požadovaná částka	Přiznaná částka
letní tábor (6x – všechny stejné)	500,- Kč	500,- Kč
školní potřeby (dávka nebyla poskytnuta na ztracené učebnice)	1.000,- Kč	1.000,- Kč
letní tábor pro syna s výchovnými problémy	1.000,- Kč	1.000,- Kč
školní potřeby	1.000,- Kč	1.000,- Kč
stravné v mateřské škole	323,- Kč	323,- Kč
stravné v mateřské škole	783,- Kč	783,- Kč
školní výlet	430,- Kč	430,- Kč
letní tábor pro 3 děti	6.800,- Kč	6.800,- Kč
2x preventivně výchovná péče v diagnostickém ústavu (1.500,- Kč a 882,- Kč), rybářská povolenka a členský poplatek v rybářském svazu (500,- Kč a 200,- Kč), členství ve fotbalovém oddílu (400,- Kč)	3.482,- Kč	3.482,- Kč

Žádosti o MOP z důvodu ohrožení sociálním vyloučením:

Důvod podání žádosti	Požadovaná částka	Přiznaná částka
propuštění z výkonu trestu odnětí svobody (10x – ve všech případech)	1.000,- Kč	1.000,- Kč
propuštění z Psychiatrické léčebny, bez domova a bez prostředků	1.000,- Kč	1.000,- Kč

3. Rozhodování o doplatku na bydlení dle ustanovení § 33 odst. 5 zphn

V rámci šetření o rozhodování o doplatku na bydlení z důvodů hodných zvláštního zřetele dle ustanovení § 33 odst. 5 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, za uvedené období byla vyžádána přítomnost vedoucího oddělení nepojistných sociálních dávek Úřadu práce ČR v Plzni, kontaktního pracoviště Rokycany, a z pohovoru a prostudováním spisů za období od května do července 2012, v nichž bylo rozhodováno o doplatku na bydlení z důvodů hodných zvláštního zřetele, vyplynuly následující skutečnosti.

Při stanovení výše odůvodněných nákladů na bydlení v případech osob užívajících jinou než vlastnickou nebo nájemní formu bydlení, tedy převážně u ubytoven a dalších objektů a podnájemního vztahu, kde je možno aplikovat ustanovení § 33 odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi, je skutečná částka nákladů na bydlení úřadem práce posouzena jako odůvodněné náklady na bydlení.

Náklady na bydlení v ubytovnách dle pracovníků úřadu nedosahují přemrštěné výše. Rodinám, které nedosahují příjmů, jsou hrazeny veškeré náklady na bydlení v ubytovnách. V některých případech však provozovatel ubytovny nechce klienta ubytovat. Přístup k městským bytům limituje požadavek bezdlužnosti. Na druhou stranu jsou však některé městské byty v Rokycanech neobsazené, neboť klienti nechtějí bydlet v „holobytech“.

Odůvodněné náklady na bydlení nedosahují výše normativních nákladů na bydlení.

Ve všech prověřovaných spisech (15 spisů, viz níže uvedená tabulka) byla požadovaná a doložená částka nákladů na bydlení (nižší však než částka dle tzv. normativu) zohledněna a přiznána.

Pakliže je o doplatek žádáno z titulu podnájemního vztahu, doplatek je při splnění dalších zákonných podmínek poskytován.

Co se týká prvotní formy vyřízení žádosti, tyto jsou rozhodnuty pomocí doručení písemného oznámení o dávce a její výši. Oznámení o přiznání dávky odůvodnění neobsahují, absentuje úvaha, jakým způsobem bylo dospěno ke stanovení odůvodněných nákladů na bydlení a dávky samé. V odůvodnění je kromě informace o způsobu výplaty toliko uvedeno, že doplatek na bydlení slouží výhradně k uhrazení odůvodněných nákladů na bydlení.

Další forma správního aktu – rozhodnutí, odůvodnění obsahuje, spočívá v odkazu na obecné znění dotčených zákonných ustanovení a v několika kusých větách doprovázejících dílčí aspekty výpočtu výše dávky.

klient	datum žádosti a forma bydlení	skutečné náklady	datum a způsob rozhodnutí	poznámky
paní O.	19. 4. 2012; ubytovna Z1., smlouva o ubytování	3.648,-; pak 3.000,- Kč	31. 5. 2012; přiznáno a vypláceno 3.000,- Kč od 1. 5. 2012	
paní I.	7. 5. 2012; ubytovna Z2.	ve smlouvě 5.400,-, ale na fakturách 3.000,- Kč	31. 5. 2012; přiznáno 3.000,- Kč	
pan P.	25. 6. 2012; ubytovna Z3.	na fakturách 3.000,- Kč	28. 6. 2012; přiznáno 3.000,- Kč	
pan Q.	5. 6. 2012; ubytovna Z2.	na fakturách 3.000,- Kč	31. 5. 2012; přiznáno 3.000,- Kč	
pan R.	28. 6. 2012; ubytovna Z2.	3.000,- Kč	28. 6. 2012; přiznáno 3.000,- Kč	
paní S.	28. 6. 2012; ubytovna Z4.	3.000,- Kč	28. 6. 2012; přiznáno 3.000,- Kč	
pan T.	31. 5. 2012; ubytovna Z4.	3.000,- Kč	31. 5. 2012; přiznáno 3.000,- Kč	
pan U.	31. 7. 2012; ubytovna Z4.	2.331,- Kč	31. 7. 2012; přiznáno 2.331,- Kč	
paní V.	21. 5. 2012; podnájem Z5.	10.500,- Kč	21. 5. 2012; přiznáno 10.500,- Kč	2 dospělí a 2 děti; následně měněno a rozhodnutím sníženo nebo následně zase oznámením zvýšeno; v řádu stokorun; viz fotopříloha
paní W.	29. 6. 2012; nájem	3.000,- Kč	29. 6. 2012; přiznáno 3.000,- Kč	

pan E.	31. 5. 2012; dohoda o ubytování	3.000,- Kč	31. 5. 2012; přiznáno 2.993,- Kč	následně rozhodnutím sníženo na 2.853,-; dle odůvodnění příjem 490,-
pan A. X.	31. 7. 2012; dohoda o ubytování	1.778,- Kč dle faktury	31. 7. 2012; přiznáno 1.778,- Kč	DnB bude odejmut, odstěhoval se
pan B. X.	31. 7. 2012; dohoda o ubytování	3.000,- Kč dle faktury	31. 7. 2012; přiznáno 3.000,- Kč	DnB bude odejmut, odstěhoval se
paní C. X.	29. 6. 2012; charita Rokycany	2.170,- Kč	29. 6. 2012; přiznáno 2.170,- Kč	
pan Y.	ubytovací smlouva	2.500,- Kč	30. 5. 2012; přiznáno 2.500,- Kč	